

אלו נערות פרק שלישי כתובות

מא.

עין משפט נר מצוה

פא א מיי פ"ב מהל'
נערה הל' יד ופיה
מהל' סנהדרין הל' יד:
צ ב מיי פ"ג מהללס
גניבה הלכה ט סנה
עשין על טור ח"מ סי'
שנת:
צא ג מיי פ"ה מהלס
סנהדרין הלכה יד
קמט עשין ע:
צב ד מיי פ"ז מהל' מקי
ממון הל' מ:
צה ה מיי פ"ט סס הל' ז
מהלס
סנהדרין הלכה ט סנה
עשין טו ט"ז ע"מ סי' א
סי' ב:
צד ו ד מיי פ"א מהל'
מקי ממון הלכה ג []
סנה עשין סו ט"ז ע"מ
סי' פ"ט ע"ק ז ג ד ט:
צה ט מיי פ"ט סס הל'
ב סנה טס:

תוספות ר"ד (המשך)

ופגם ע"פ עצמו קמ"ל:
ומתנו דלא כי האי תנא
דהניא ר"ש בן יהודה
אומר משום (רב הונא)
[ר"ש] אף בבושת ופגם
אינו משלם ע"פ עצמו
לא כל הימנו שיפגמו
בתו של פלוני, ואינו
משלם קנס ע"פ עצמו
כתנפלאן קא משרי ירשיעין
אלהים פרט למרשיע את
עצמו: ואי קשיא, הא תנן
דבושת הוי ממון ומשלם
ע"פ עצמו ובריש פרק
המנחה אמרינן סתא סתא
קנסא קמגבייה בבבל וקרי
התם לבושת קנס, תשובה
לגמול, בבושת ממנוה הוי
משלם ע"פ עצמו שאין
בר שום תירוץ אלא שמין
לפי הכביש והמתביש
והתם קרי ליה קנסא
לומר שאין גובין אותו
בבבל דכל מידי דאית
ביה חסרון כל בגיני ליה
בבבל אבל בושת דלית
ביה חסרון כיה לא גבי'
ל"י בבבל כדאמרין בפרק
החובל: המית שורוי את
פלוני משלם ע"פ עצמו
כדפיא לאו קנסא
הוא דכפי שור של נזק
עצמו: המית שורוי את
דרכ יהושע אמר פלגא
נזקא קנסא רב פפא אמר
ממונא סתם שוורים לאו
בחוזה שוור קיימי. פי'
אם לא ישמרו בעלים
שלא ייקון אינן בחוזה
משומר מאלוהין שלא
יקון אלא מויהן משום
נזקא דלאו אורחיה הלכך
על מרייתו רמיא לנטרינהו
וה שלא שמווה בדין הוא
דלא דלחם נבילה, ורחמנא
הוא דעל דלתי דאית לא
אייעד תורא. פי' ואיתו

וְלִיתַנִּי אֲנֹתִי. דהוי חדוש טפי דפטור אע"ג דמודה עששה
פריזות: **רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה** אומר אף בבושת ופגם
אינו משלם ע"פ עצמו. **אור"י** דאי קאי ר"ש בן יהודה אמתניתי
דהכא הא דמשמע זריש נערה לקמן (דף מצ. לר"ש) אי דקא תבע
בושת ופגם מחייב ליה קרבן שצוה
היינו משום דהתם תבעו האז תחלה
ואין שייך לומר לאו כל הימנו כו'
תקאמר הכא ואין לריך לומר דתרי
תנאי אליבא דר' שמעון (ה) ועוד לומר
רשב"א דהיא דלקמן איכא לאוקמי
צבת גרים וניחא לה לדידה ולאצט
לניכא למימר דלמא איכא חד צמדינת
היס דלא ניחא ליה ומיהו אי קאי ר'
שמעון אמתניתי דשצוה דמיימי
לקמן זריש נערה (ג"ז סס) ע"כ ש"
תנאי אליבא דר' שמעון:
ה' האומר נגבתי בו'. מוזילא ש"ר
ויואל צטן ועין פ"ב מהל'
תנא איכא למימר דאיתא דזה הכלל:
ה זך הבצל כ"ה המשלם ויחר על מה
שהזיק בו. ואפילו למ"ד צפקא
שור שנגח ארבעה וחמשה (צ"ק דף מ.)
דכופר היינו דמי המזיק לא חשיב יותר
ממה שהזיק אע"פ שפעמים שזה מזיק
יותר מניזק דפדין נפשו הוא נותן:
לא נצרכא אלא לפחת נביאה. אע"ג
דלאו דידיה שקיל מ"מ כיון דזכי
ליה רחמנא חזי נזק חשיבין ליה
בתשלומין מה שפחתה הנצלה והכא
לא שייך למימר קרנא דמוזך צקירא
זיה כדלמרי' בהנניח צקופו (צ"ק
דף נה.) דהתם דזכי שאלו נהרג השור
שייך למימר הכי דלין לו למכור שורו
בצביל כן שצבור שיצטיח אבל הכא
מיד כשהרג יש לו למוכרו שידוע
שפחתה הנצלה ומסרי':
תנינא תשלומי נזק מלא
שהבעלים מטפלים
בנביאה בו'. הכי דייקא לה צבצב
קמא (דף י.) צמתי צמקו לא קמני
אלא בתשלומי נזקו כו': **אי משום**
הצי בופר לאו שיורא הוא ובו. לאו
פירכא היא אלא שיעויל הוא דלא
תיקשי למ"ד פלגא נזקא ממונא מאי
שייר דשייר חזי כופר ומשיי לא שייר
כלום וחזי כופר לאו שיורא הוא וכן
איכא צמיר צפ' ג' מיניס (דף נה) וסס)
גזי אי משום לא יחל לאו שיורא
הוא וכן צפרק החליל (סוכה דף נה.
וסס) והואיל דהתם מגומגס טפי:
ה'
לא ואי אשמועינן מועד משום דקא משלם כוליה אבל תם אימא לא צריכא
ת"ש (ס"ה) ביה בין תם למועד ישותהם משלם חצי נזק מגופו (ומועד משלם נזק שלא
מן העלייה) ולא קתני שהתם אינו משלם ע"פ עצמו ומועד משלם ע"פ עצמו (תנא
ושייר מאי שייר דהאי שייר חצי כופר אי משום חצי כופר לאו שיורא הוא
הא

מתנני' האומר פתיתי את בתו של פלוני
משלם בושת ופגם על פי עצמו ואין משלם
קנס יהאומר נגבתי. משלם את הקרן על
פי עצמו ואין משלם תשלומי כפל ותשלומי
ארבעה וחמשה. והמית שורוי את פלוני או
שורו של פלוני הרי זה משלם על פי עצמו
המית שורוי עבדו של פלוני אין משלם ע"פ
עצמו וזה הכלל כל המשלם יתר על מה
שהזיק אינו משלם ע"פ עצמו: **נב' וליתני**
אנאתי לא מבעיא קאמר לא מבעיא אנאתי
דלא קא פגים לה דמשלם בושת ופגם על פי
עצמו אבל פתיתי דקא פגים לה אימא לא
משלם על פי עצמו קא משמע לן מתניתין
דלא כי האי תנא דתניא רבי שמעון בן יהודה
אומר משום ר' שמעון אף בבושת ופגם אינו
משלם ע"פ עצמו לא כל הימנו שיפגמו בתו
של פלוני אמר ליה רב פפא לאביי ניהא לה
לדידה מאי דלמא לא ניהא ליה לאביה ניהא
ליה לאביה מאי דלמא לא ניהא להו לבני
משפחה ניהא להו לבני משפחה מאי אי
אפשר דליכא חד במדינת הים דלא ניהא ליה:
האומר נגבתי משלם את הקרן וכו': איתמר
פלגא נזקא א' רב פפא אמר פלגא נזקא ממונא
רב הונא בריה דרב יהושע אמר פ' פלגא
נזקא קנסא רב פפא אמר פלגא נזקא ממונא
קסבר סתם שוורים לאו בחוזה שיומר קיימי
ובדין הוא דמשלם כוליה ורחמנא הוא דחיים
עלויה דאכתיו לא איעד תורא רב הונא בריה
דרב יהושע אמר פלגא נזקא קנסא קסבר
סתם שוורים בחוזה שיומר קיימי ובריין הוא
דלא לישלם כלל ורחמנא הוא דקנסיה כי
הכי דניגמריה לתוריה: סימן הזיק מה
והמית כלל: תנן ה' הזיק והמזיק בתשלומין
בשלמא למאן דאמר פלגא נזקא ממונא
היינו דשייך נזק בתשלומין אלא למ"ד פלגא
נזקא קנסא השתא דלאו דידיה קא שקיל
בתשלומין איתיה לא נצרכא אלא לפחת
נבילה פחת נבילה תנינא תשלומי נזק יולמד
שהבעלים מטפלין בנבילה חרד בתם וחרד
במועד וצריכא דאי אשמועינן תם משום
דאכתיו לא איעד אבל מועד דאיעד אימא
לא ואי אשמועינן מועד משום דקא משלם כוליה אבל תם אימא לא צריכא
ת"ש (ס"ה) ביה בין תם למועד ישותהם משלם חצי נזק מגופו (ומועד משלם נזק שלא
מן העלייה) ולא קתני שהתם אינו משלם ע"פ עצמו ומועד משלם ע"פ עצמו (תנא
ושייר מאי שייר דהאי שייר חצי כופר אי משום חצי כופר לאו שיורא הוא
הא

א) ס"א ענתי ומכרת,
ב) צ"ק טו. ג) א. סס
טו. וסס כל הסוקא וזכר
עוד שצוהות ג"א. ד) סס
די. ט) סס ז. ה) א) וסס
איתא לימי נמי הא שחת
כי כל"ל רש"ל, א) א) א) א)
דג"ד ע"ה.
ט) שמת כצ"א. ז) ז) צ"ק
מ. א) ב"א; דוכי. ח) ו) ו) א)
ג. א) ט) ב"א; דוכי. ט) ש"ן
לעיל כמתני' א) ב"א ש"ן
לעיל.

הגרות הב"ח

(א) תוב' ד"ה ר' שמעון
וכי דתרי תנאי אליבא דרבי
שמעון ומיהו אי קאי ר"ש
אמתניתי וכי דר"ש ועוד
אומר רשב"א וכי דלא
ניחא ליה הכי':

מוסף רש"י
פלגא נזקא ממונא. דין
הוא שישלמו וזכר קנס,
ונפקא מינה דלי מודה
ממני דלמא קמדי לאו
מיפטר (ב"ב ס"ו.). לאו
בחוזה שיומר קיימי.
סנהדרין צמדיה וזיבין
אמתניתי וכי דר"ש ועוד
המזיק בתשלומין.
משמע דשתיא מפקדי
ממון בתשלומין. שיה
משלם מהלם וזה המפקד
מהלם (ש"ס). היינו דניזק
ניזק בתשלומין. כלומר
מפקד ממה שהיה ראו לו
דבעי למשקל כוליה. שיה
פשת צבורו של שמו
המפקד. בתשלומין איתיה.
תמימה, דמשמע שפסק
מדתי (ש"ס). לפחת
בבילה. דכל פחת נבילה
דניזק הוא וזיבין דשייך
ניזק בתשלומין. שאפילו
אזלו קנס שיעמד לו תורה
אינו נטול טעם (ש"ס).
אזלו קנסו וזיבין דכתיבי
ועלו להם כספן (ש"ס). מן
העלייה. אם אינו טעם
הזק נטול נכסיו מיהו
(ש"ס) ואפילו אין הענכ
שיה שיעוד הזק, דכמועד
כתיבי יטלם שור תחת
השור, ולא כתיבי ביה
דמגוף הענכ יפרע (ש"ס)
והתם אינו משלם
ע"פ עצמו. שחזי מקו
אל תם קנס ואינו משלם על
פי עצמו ומועד הוי ממון
ומשלם על פי עצמו (ש"ס)
הצי כופר, מועד
שהמית האדם משלם כופר
ליורשים, ותם אפילו חזי
כופר לם משלם (ש"ס).

תוספות ר"ד

מתנני' האומר פתיתי את
בתו של פלוני משלם
בושת ופגם ע"פ עצמו
ואינו משלם קנס. האומר
נגבתי משלם את הקרן
ע"פ עצמו ואינו משלם
לא תשלומי כפל אלא
ד' וה' המית שורוי את
פלוני או שורו של פלוני
המית שורוי עבדו של פלוני
אין משלם על פי עצמו.
פלוני אינו משלם ע"פ
אנאתי. לא מבעיא קאמר

עצמו. זה הכלל כל המשלם יתר ממה שהזיק אינו משלם ע"פ עצמו: וליתני
לא מבעיא אנאתי דלא פגים לה אבל פתיתי דפגים לה אימא לא משלם בושת